

تجلیل از بانوان پیشکسوت در عرصه هیأت

تقابل تشکر خلخال و شهید بهشتی در ضد قهرمان

عارف افشار، کارگردان «ضد قهرمان» پیش تر مستند «برزخی ها» را درباره اولین فیلم توقیفی سینمای ایران ساخته بود. مستند ضد قهرمان او درباره تقابل جریان فکری و سیاسی صادق خلخالی و شهید بهشتی است که هر دوسان اس اختصاص یافته به آن در جشنواره حقیقت به دلیل استقبال زیاد مخاطبان جای سوزن انداختن نبود. افشار درباره انگیزه اش از ساخت فیلم حول شخصیت صادق خلخالی گفت: «در مستند قبلی ام «برزخی ها» درباره فردی صحبت می‌کنیم که به او ظلم شده و نماد آن مرحوم محمد علی فردین است. بعد از برزخی ها می‌دانستم کار بعدی ام گفتن این طرف داستان مربوط به تفکر صادق خلخالی و شهید بهشتی است. قصد داشتم دراین مستند نشان دهم شخصیت هایی مانند خلخالی که چنین نگاهی دارند، چگونه رفتار می‌کنند. این کارگردان درباره انتخاب نام (ضد قهرمان) برای این مستند نیز گفت: در دوره‌ای که پژوهش می‌کردیم به یک کلیت رسیدیم و در مصاحبه و طراحی فیلم‌نامه به قهرمان و ضد قهرمان فکر می‌کردم. در واقع، بعد از دیدن رافکات‌های تدوین خیلی به نام فیلم فکر می‌کردم تااین‌که در روزهای آخر در نسخه نیمه‌نهایی به «ضد قهرمان» رسیدیم.

مستندسازان دنبال سوزهای مهم هستند

اودرباره علت تمرکز روی شخصیت صادق خلخالی نیز تشریح کرد. آقای خلخالی از خیلی وقت پیش برایم مسأله بوده و جزو سوزه‌هایی بود که حتما درباره او کار کنم. طبیعت کار ما این است

روزگار یک اسطوره

محسن اردستانی رستمی، کارگردان مستند «روزگار احمد»، مستندسازی را از سال ۱۳۹۲ در عراق و سوریه آغاز کرده و مستندهایی همچون «معلم» در مورد لشکر فاطمیون، «عاشقان ایستاده می‌میرند» در مورد لشکر زینبیون، «لشکر زینبی» در مورد دیدار رهبر انقلاب با خانواده شهیدای مدافع حرم و «تهران - بیروت» را در کارنامه دارد. اردستانی رستمی در روزگار احمد با افراد شاخص و دوستان نزدیک شهید کاظمی مصاحبه کرده است و تصاویر دیده نشده‌ای از او را به نمایش می‌گذارد. او درباره پیش زمینه‌هایی که به ساخت فیلم روزگار احمد منجر شد، گفت: بیش از ۱۰ سال است که وارد حوزه مستندسازی در زمینه مقاومت، چه در جبهه مقاومت و چه در دفاع مقدس شده‌ام. یکی از دوستان که در همین حوزه فعالیت می‌کند، پیشنهاد ساخت مستندی درباره حاج احمد کاظمی را مطرح کرد. بیش از این در مورد شخصیت های بزرگ کارهایی انجام داده بودم، اما هیچ‌گاه پرتره‌ای از شخصیت هانسانخته‌ام ویس از این پیشنهاد وارد این گونه از سینمای مستند شد.

بعد نظامی قهرمان ملی

اردستانی رستمی با بیان این‌که اگر بخواهیم در مورد یک شخصیت کار کنیم، باید به یک مقطع خاص از زندگی او بپردازیم، افزود: در این اثر با یک نگاه جامع به زندگی ۴۶ ساله یک سرباز بزرگ پرداختیم. تفاوت این است که چون من در حوزه مقاومت مقدس فعالیت داشته‌ام بیشتر از این به زائر اجتماعی و جنبه‌های معنوی و احساسی شخصیت‌ها پرداخته‌ام. این بار دوست داشتم در ساخت پرتره به تاکتیک‌های جنگی و روش‌های رفتاری شهید کاظمی با نیروها بپردازم. به عنوان مثال، ممکن است چند خاطره از رفتار حاج قاسم سلیمانی با خانواده شهدا داشته باشیم، اما اگر بخواهیم درباره ژنرال قاسم سلیمانی صحبت کنیم، شاید نتوانیم به‌طور دقیق بگوییم که ایشان در جنگ‌های

سومین همایش «بانوان بهشت» برای تجلیل از پیشکسوتان، مداحان، پژوهشگران، مدیران هیئات، سخنرانان و فعالان عرصه هیأت‌داری بانوان، در تهران برگزار شد. این همایش، افتتاحیه سلسله همایش‌های تجلیل از بانوان فعال این عرصه، در سراسر کشور است که به همت بنیاد دعبل خراسی از شهادت تا ولادت حضرت زهرا(س) برگزار

که دنبال سوزه‌های مهم با نقاط تاریک برویم که تا به حال به آن نپرداخته‌اند و اگر قرار باشد مستندساز سراغ سوزه‌های تخت برود که تمام ابعاد آن روشن است، کار ویژه‌ای انجام نداده و درونمایه فیلم نیز جنبه دراماتیک پیدا نمی‌کند و به درد سینما و مخاطبان نمی‌خورد. اگر مستندساز سراغ سوزه‌هایی برود که تاکنون به آن نپرداخته‌اند در عین تاریگی، جنبه‌های منفی و چالش برانگیز زیادی دارد.

هفت خوان راضی کردن افراد؛ برای نشستن مقابل دوربین

افشار با اشاره به این‌که برای ساخت ضد قهرمان خیلی اذیت شده و دولت جدید همراهی خوبی برای نمایش آن داشته، گفت: بعد از مرحله پژوهش که یکسال و نیم طول کشید، مهم‌ترین و اصلی‌ترین هدف ما راضی کردن آدم‌ها و رسیدن به آدم‌هایی بود که در این مرحله آنها را انتخاب کرده بودیم. یکی از مسائل اصلی ما این بود که بسیاری از افراد اصلی مثل حجت‌الاسلام مهدوی‌کنی یا ابوالقاسم خزعلی که نقش مهمی در عزل آقای خلخالی داشتند، از دنیا رفته بودند. بعضی افراد هم شرایط صحبت کردن را نداشتند اما راضی کردن‌شان برای نشستن مقابل دوربین هفت خوان رستم بود و برای حضور برخی تا لحظه آخر تلاش کردیم اما نیامدند. این مستندساز ادامه داد: قبول دارم که ذات داستان ضد قهرمان چالشی است و ما در این رابطه بسیار اذیت شدیم. به عنوان مثال بارها پیش آمده بخوایم افرادی را که مخالف خلخالی و همیشه با او درگیر بودند برای صحبت کردن مقابل دوربین یادداشتن صدای‌شان قانع کنیم اما قبول نکردند. به عنوان مثال، حداقل سراغ ۱۵ نفر از افراد اصلی که می‌توانستند به ما کمک کنند، رفتیم و قبول نکردند. افرادی هم که مقابل دوربین ماقرار گرفتند یا نفارت اصلی قصه یا شاهدان ماجرا و وقایع هستند و به دلیل این‌که

سوریه و عراق چگونه عمل کرده‌اند. این کارگردان مستند ادامه داد: به همین دلیل مستند روزگار احمد

به بینندگان کمک می‌کند تا با شخصیت احمد کاظمی که نخیه جنگ و فاتح خرمشهر بوده و به مقر منافقین حمله مستقیم می‌کند، آشنا شوند. تلاش ما این بود تا این اسامی را که در شهر بارها مردم می‌بینند، بدانند که چه کرده‌اند و جلوه‌ای از این افراد را نشان داده شود. ذکر این نکته الزامی است که ما وقتی تصمیم گرفتیم یک مستند بلند درباره زندگی احمد کاظمی بسازیم، متوجه شدیم این شخصیت در قالب یک مستند نمی‌گنجد. به این خاطر پس از آن تصمیم گرفتیم مستند سریالی نیز براساس این مستند تهیه کنیم. بنابراین، ابتدا روزگار احمد را تولید کردیم و سپس مستند چند قسمتی «سراز ۴۶ ساله» نیز ساخته شد.

جنگ روایت‌ها در فرهنگ

اردستانی رستمی با اشاره به این‌که یکی از مسائل مهم درباره شخصیت‌های تاریخی و وقایعی که امروز در سطح منطقه و جهان اتفاق می‌افتد روایت کردن است، افزود: به همین دلیل است که می‌بینیم علاوه بر میدان در حوزه فرهنگ و روایت نیز جنگ سختی در میان است. به عنوان مثال، عملیات اربعین را که حزب‌آ... انجام داد، ابعاد بزرگی داشت. فضای رسانه‌ای اسرائیل تبلیغات گسترده‌ای داشت و تلاش کرد تا نشان دهد که حزب... تنها یک مرغذاری را هدف قرار داده است. این فشار رسانه‌ای باعث شد که سید شهید مقاومت، سید حسن نصرا... مجبور شوند عملیات روز اربعین را توضیح دهند، در صورتی‌که پیش از این کمتر سراغ داشتیم که خود سید حسن نصرا... عملیاتی را توضیح بدهند، اما این عملیات به قدری مهم بود و تحت فشار رسانه‌ای

می‌شود. حجت‌الاسلام مجید باباخانی، رئیس سازمان هیأت و تشکل‌های دینی در این همایش گفت: همایشی که تحت عنوان بانوان بهشت درحال برگزاری است، برای تکریم پیشکسوتان عرصه هیأت در شهر تهران، مسئولان هیات‌هایی که در بخش بانوان صاحب کسوت هستند و مداحانی که سابقه قابل توجهی در حوزه ستایشگری بین

بانوان دارند، برنامه‌ریزی شده است. در این همایش، با حضور حجت‌الاسلام محمد قمی رئیس سازمان تبلیغات اسلامی، حسین طاهری مداح پیشکسوت، اکبر یازوبند خادم‌الحسین و جمعی دیگر از پیشکسوتان عرصه مداحی، از ۳۳ بانوی فعال در عرصه هیأت و هیأت‌داری با «نشان فاطمه» به آنها تجلیل شد.

نفرات اصلی بعضی مسائلی که قصد اشاره به آن را داشتیم، نبودند، از طرح موضوع صرف نظر کردیم.

تنفس برای روح مخاطبان با لحن طنز

او درباره استفاده از لحن طنزی که در بعضی از بخش‌های ضد قهرمان به کار برده است، تشریح کرد: ما درباره موضوعی تلخ در فیلم صحبت کردیم و زمان طولانی است و این طنز لحظه‌ای به مخاطبان کمک می‌کند تا پایان قصه را دنبال کنند و تنفس روحی داشته باشند. اصلا شروع فیلم با خاطره‌ای کمیک است که ناطق نوری می‌گوید و برای این کار طراحی داشتیم. اگر از این لحن استفاده نمی‌کردیم به دلیل حجم اتفاقات تلخ در فیلم امکان داشت مخاطب در دقیقه ۲۵ فیلم را دنبال نکند و آن را پس بزند.

حذف سیستماتیک مسائل مهم سیاسی تاریخ معاصر

او در پاسخ به این پرسش که چرا از نظر شما به فیلم‌های پرتره درباره تاریخ انقلاب کمتر پرداخته می‌شود، گفت: بخشی از این موضوع را شخصی و بخشی را سیستماتیک می‌دانم و در رابطه با وجه سیستماتیک این جزو سؤالات من نیز هست که چرا تا الآن چنین کاری انجام نشده است. متأسفانه ما تعداد زیادی پرونده سیاسی، تاریخ معاصر و سوزه داریم که تا به حال درباره آنها کاری انجام نشده و این نشانه ضعف ماست. منظورم از تاریخ معاصر همین ۱۲۰ سال اخیر است و در این سال‌ها تا چه اندازه پرونده مهم بوده که اصلاحی نکردیم یک‌بار به طور شفاف، جذاب و متقن به آن بپردازیم. البته ممکن است که درباره تعدادی این سوزه‌ها، سریال و فیلم سینمایی ساخته باشیم اما به طور کلی یک‌سری مسائل را رها

رژیم صهیونیستی قرار گرفت که

شخص دبیرکل شهید حزب... لبنان جلوی

دوربین قرار گرفتند و عملیات را توضیح دادند. این مثال نشان می‌دهد که در جبهه مقاومت، اگر دوربینی نباشد یا روایتی از یک واقعه وجود نداشته باشد، آن واقعه انگار انجام نشده است.

کمبود عملیات رسانه‌ای در حوزه مقاومت

او با بیان این‌که متأسفانه، ما به عنوان حامیان مقاومت در بین اذهان عمومی شناخته نمی‌شویم، ادامه داد: هرچند که ما طراح روز قدس هستیم و اقداماتی انجام داده‌ایم، اما به دلیل کمبود عملیات رسانه‌ای، نتوانسته‌ایم به‌درستی شناخته شویم. بعد از عملیات «وعده صادق ۱ و ۲» تغییراتی در سطح منطقه و جامعه اتفاق افتاده، اما به دلیل عدم هماهنگی و ساختار مشخص در رسانه‌های خودی انگذاری لازم را نداشت. در کنار این موضوع مادر سپهر رسانه‌ای کشور و مقاومت شخصی مانند شهید سید مرتضی آوینی را در اختیار نداریم که بتوانند نقش پدری برای مستندسازان مقاومت ایفا کنند. نبود چنین شخصیتی باعث شده تا جبهه فرهنگی مقاومت نتواند جبهه عملیاتی واحدی داشته باشد.

اردستانی رستمی با اشاره به این‌که خبرنگاران بحران به‌درستی تربیت نمی‌شوند، گفت: نه ساختار رسمی و نه غیررسمی به این موضوع توجهی ندارند. آیا در دانشگاه چیزی به نام خبرنگاری بحران وجود دارد؟ در بحث فنی، ما تعداد کافی خبرنگار و مستندساز بحران نداریم. همچنین، این افراد به یکدیگر متصل نیستند و همدیگر را دیر پیدا می‌کنند و در زمان بحران، تازه به فکر اقدام می‌افتند.

بچه‌هایی که می‌خواهند به صورت میدانی یا آرشیوی اثر تولید کنند، در دسترسی به اطلاعات و فیلمسازی مشکل دارند. این مشکلات باعث می‌شود تلاش‌های انجام شده، هرچند که مقدس هستند، به دلیل عدم هماهنگی، اثر کمتری داشته باشند.

خلبان آزاده محمدصدیق قادری و سرهنگ خلبان آزاده محمدرضا خالدی را ارائه می‌دهد. مستند «آن رزمنده همدانی» به کارگردانی بهمن ابراهیمی نیز به رشادت‌های شهید علی چیت‌سازبان در جنگ تحمیلی می‌پردازد.

«تو به کوچ عادت داشتی» عنوان مستند دیگری است که به زندگی حاج قاسم سلیمانی از کودکی می‌پردازد. به هرحال وجود چنین فیلم‌هایی می‌تواند به مستندسازی‌اتی که تا به حال وارد این وادی نشده‌ند، جرات و جسارت فیلمسازی درباره ابعاد ناپیدای شخصیت‌های تاریخی یا جریان‌های سیاسی را بدهد.

نگاره

پرتره‌های ایرج خواجه‌امیری در ارسباران

نمایشگاه عکس «پهلوان آواز» با نمایش آثار آرزو صادقی شامل پرتره‌های ایرج خواجه‌امیری، عصر روز گذشته در نگارخانه هنر فرهنگسرای ارسباران افتتاح شد و تا ۲۸ آذر ادامه خواهد داشت. در این

نمایشگاه، پرتره‌هایی از ایرج خواجه‌امیری به نمایش گذاشته شده که بین سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱ ثبت شده است.

آرزو صادقی نجف‌آبادی عکاس، طراح گرافیک و مدرس دانشگاه، فارغ‌التحصیل رشته گرافیک است و عکاسی را از سال ۱۳۸۳ آغاز کرده و از سال ۱۳۹۴ تاکنون به صورت حرفه‌ای مشغول به فعالیت در این حوزه است. وی بیش از ۳۰ مقام و سابقه برگزاری نمایشگاه انفرادی و گروهی ملی و بین‌المللی عکاسی را در کارنامه هنری خود دارد. آرزو صادقی این عکس‌ها را در کنسرت‌ها و سفرهای ایرج طی این سال‌ها ثبت کرده و سعی داشته تا لحظات ناب و خاصی را در معرض دید مخاطبان هنرمند و هنردوست قرار دهد که یادآور خاطرات خوش پدران و مادران این سرزمین باشد.

کردیم. به عنوان مثال، پرونده آقای خلخالی جز آن صحبت کند که هنوز دلیل آن رانمی‌دانم، و این موضوع به فرهنگ مادر حوزه روایت تاریخ خاص و ویژه و نشدنی است اما مادر بسیاری از آن کشور شده است. به عنوان مثال، وقتی فرد تصمیم می‌گیرد آنچه را که از سر گذرانده بنویسد سال‌هاست که از جنگ جهانی دوم می‌گذرد و رواتر تعریف کنیم.

تاریخ فراموش نمی‌شود

این فیلمساز عرصه مستند یادآوری کرد: شب سریال درباره جنگ جهانی دوم در هالیوود ساخته شد. چنین کاری انجام ندادیم و انگار همه فیلمسازان این سوزه‌ها ترسانند یا این‌که صورت مسأله، نپردازیم تا فراموش شود اما تاریخ فراموش شد.

هجدهمین جشن

میزبان آثار قابل

سیاسی و اجتماعی ایران

روایت از تاریخ

در روزهای پایانی هجدهمین جشنواره حقیقت انقلاب اسلامی حرکت می‌کنند و تلاش دارند بر فضایی داغ را برای تماشای مخاطبان مشتاق
مقطعی مهم از تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران را رقم زد، قابل ملاحظه است. فیه
یا جریان‌های سیاسی درون نظام اسلامی باشد که پرداختن به آنها دشوار و
هدف اکبر»، «روزگار احمد» و «تفسیر و تفنگ» هستیم. «ضد قهرمان» به
فکری و سیاسی او با شهید بهشتی است. مستند دیگر «تفسیر و تفنگ»
اوایل انقلاب و چگونگی تشکیل آن می‌پردازد. همچنین «هدف اکبر» به
همزمانش از فرمان بنی صدر (فرمانده کل قوا) برای تخلیه پادگان
مستند هم «روزگار احمد» به کارگردانی محسن اردستانی ر
انقلاب تا زمان شهادت در سال ۱۳۸۴ روایت می‌کند.
انگیزه‌شان در ساخت این مستند‌ها برای ما بگوید

«هدف اکبر»

از فیلم سینمایی تا مستند

مستند دیگر جشنواره هدف اکبر به کارگردانی حسین نژادموسی درباره ماجرای تمرد شهید علی‌اکبر شیروی و همزمانش از فرمان بنی صدر (فرمانده کل قوا) برای تخلیه پادگان ابودر به دلیل هجوم لشکر بعث عراق در ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ است. نژادموسی که پیش از این مستند «گلشهر» را درباره مبارزه رزمنده فاطمیون، سیداسدا... سعادت با ویروس کرونا ساخته بود، درباره هدف اکبر به عنوان جدیدترین مستند، گفت: سازمان سینمایی سوره همزمان تصمیم به ساخت شهید علی‌اکبر شیروی گرفت و پیشنهاد ساخت یک مستند

چهره

ماموریت کانون از دید مصطفی رحماندوست

مصطفی رحماندوست، نویسنده و شاعر کودک و نوجوان معتقد است کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان همچنان باید بهترین آثار را تولید و بدون توجه به انتشار زیاد کتاب و ارائه آمار، به نمونه‌سازی دست

بزند تا دیگر ناشران نیز از او الگوبرداری کنند. وی افزود: کانون به نظر من در حال حاضر در این جایگاه نمونه‌سازی و تولید آثار الگو نیست و در این سال‌ها فراز و فرودهای فراوانی داشته اما برای رسیدن به این جایگاه، از ظرفیت زیادی برخوردار است به شرطی که از فضای آمادادن و خوشحال کردن مسئولان بالادستی بیرون بیاییم و تنها به بچه‌ها فکر کنیم. وی با بیان این‌که امروز کتاب خیلی گران و شمارگان انتشار آن پایین است، تاکید کرد: کانون پرورش فکری تنها جایی است که در این شرایط می‌تواند اتفاق مثبتی ایجاد کند؛ چراکه درگیر قیمت کتاب و کاغذ نیست. باید تلاش کنیم با استفاده از بودجه عمومی کتاب و محصولات فرهنگی ارزان تر تولید کنیم تا بچه‌ها بتوانند کتاب بخوانند.

